

**Løsningsforslag til delprøve i fag
A3494
Prosessregulering
fredag 15. oktober 2004
kl. 10.15-12.15**

October 15, 2004

Oppgave 1 (10%): Diverse spørsmål

- a) Egenverdiene til systemmatrisen A finnes som røttene til den karakteristiske ligning

$$|\lambda I - A| = 0 \quad (1)$$

Merk at du gjerne kan uttrykke den karakteristiske ligning vha. s som variabel, dvs.

$$|sI - A| = s^n + a_1 s^{n-1} + \dots + a_{n-1} s + a_n = 0 \quad (2)$$

Dersom egenverdiene er reelle og negative finner vi tidskonstantene

$$T_i = \frac{1}{\lambda_i} \quad \forall i = 1, \dots, n \quad (3)$$

- b) En Laplacetransformasjon av tilstandsrommodellen gir

$$h_p(s) = D(sI - A)^{-1} B \quad (4)$$

- c)

$$\begin{aligned} |\lambda I - A| &= \det\left(\begin{bmatrix} \lambda + 2 & -1 \\ -2 & \lambda + 3 \end{bmatrix}\right) \\ &= (\lambda + 2)(\lambda + 3) - 2 = \lambda^2 + 5\lambda + 4 = 0 \end{aligned} \quad (5)$$

Løsningen av 2. grads polynomet er da

$$\lambda = \frac{-5 \pm \sqrt{25 - 4 \cdot 4}}{2} = \frac{-5 \pm 3}{2} \quad (6)$$

Egenverdiene er da gitt ved

$$\lambda_1 = -1, \quad \lambda_2 = -4 \quad (7)$$

Tidskonstantene til systemet er gitt ved

$$T_1 = -\frac{1}{\lambda_1} = 1, \quad T_2 = -\frac{1}{\lambda_2} = \frac{1}{4} \quad (8)$$

- d) Vi benytter formelen over for beregning av transferfunksjonen. Først har vi at

$$(sI - A)^{-1} = \frac{1}{\det(A)} \begin{bmatrix} s + 3 & 1 \\ 2 & s + 2 \end{bmatrix} \quad (9)$$

Dette gir

$$\begin{aligned}h_p(s) &= D(sI - A)^{-1}B \\&= \frac{1}{\det(A)} \begin{bmatrix} 3 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} s+3 & 1 \\ 2 & s+2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} \\&= \frac{11s + 39}{s^2 + 5s + 4} = \frac{11s + 39}{(s+1)(s+4)}\end{aligned}\quad (10)$$

- e) Nullpunktene til systemet finnes som røttene til tellerpolynomet i transferfunksjonen, $h_p(s)$. I dette tilfellet har vi

$$11s + 39 = 0 \quad (11)$$

som gir et nullpunkt

$$s = -\frac{39}{11} \approx -3.5455 \quad (12)$$

Oppgave 2 (8%): Halveringsregelen

- a) Vi har at

$$T_1 := T_1 + \frac{1}{2}T_2 \quad (13)$$

$$\tau := \tau + \frac{1}{2}T_2 + T_3 \quad (14)$$

- b) Vi har at

$$T_1 := T_1 \quad (15)$$

$$T_2 := T_2 + \frac{1}{2}T_3 \quad (16)$$

$$\tau := \tau + \frac{1}{2}T_3 \quad (17)$$

Oppgave 3 (12%): Skogestad PID tuning

- a) Transferfunksjonen fra r til y er gitt ved

$$\frac{y}{r} = \frac{h_c h_p}{1 + h_c h_p} \quad (18)$$

b) Vi tar utgangspunkt i (18) og løser ut for h_c og får

$$h_c = \frac{1}{h_p} \frac{\frac{y}{r}}{1 - \frac{y}{r}} \quad (19)$$

Innsetter vi for h_p som gitt i oppgaveteksten og den spesifiserte settpunktsresponsen, $\frac{y}{r}$ får vi

$$\begin{aligned} h_c &= \frac{(1 + T_1 s)(1 + T_2 s)}{k(1 - \tau s)} \frac{\frac{1 - \tau s}{1 + T_c s}}{1 - \frac{1 - \tau s}{1 + T_c s}} \\ &= \frac{1}{k} \frac{1 + T_1 s}{(T_c + \tau)s} (1 + T_2 s) = \frac{T_1}{k(T_c + \tau)} \frac{1 + T_1 s}{T_1 s} (1 + T_2 s) \quad (20) \end{aligned}$$

Sammenligner vi dette med det oppgitte uttrykket for en PID regulator på kaskadeform får vi at

$$K_p = \frac{T_1}{k(T_c + \tau)}, \quad T_i = T_1, \quad T_d = T_2 \quad (21)$$

Et valg for tidskonstanten til det lukkede systemet, T_c , er

$$T_c = \tau \quad (22)$$

eller $T_c \geq \tau$. For $T_c = \tau$ får vi

$$K_p = \frac{T_1}{2k\tau}, \quad T_i = T_1, \quad T_d = T_2 \quad (23)$$